

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آشنایی با برنامه

مدارس مروج سلامت

مریم قنبرپور

مراقب سلامت استان البر

مقایسه مدارس مروج سلامت با مدارس عادی

مدرسه مروج سلامت به منزله یک نظام برای ارتقای سلامت است که با مشارکت فعالانه اولیا، مربیان و دانش آموزان و با رویکرد توانمندسازی دانش آموزان در زمینه مراقبت از خود، فرهنگ خود مراقبتی و آموزش همسالان و همسالان، منجر به افزایش ظرفیت ها و توانمندسازی مردم در زمینه سالم زندگی کردن، سالم کارکردن و آموزش با کیفیت خواهد شد.

کم و کیف کاری در این مدارس و نوع و نحوه اجرای برنامه ها و اصول در نظر گرفته شده برای این مدارس به گونه ای است که طی یک برنامه یک ساله سطح آگاهی دانش آموزان در زمینه سلامت ارتقا می یابد و توان آموزش به سایر دانش آموزان و اعضای خانواده های خود را نیز پیدا می کنند.

اگرچه در مدارس عادی نیز مدرسه باید طبق دستورالعمل های ارسالی و مطابق استانداردها اداره گردد اما در مدارس مروج به دلیل وجود مربی بهداشت و نظارت مستقیم و کامل مراکز بهداشت، پروتکل ها و استانداردها بهتر و دقیق تر اجرا می گردند.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه، بیانگر موفقیت نسبی طرح مروج سلامت و بهبود بیشتر مولفه های «رفتار بهداشتی اجتماعی» در مدارس مورد بررسی می باشد. بنابراین پیشنهاد می گردد این طرح توسعه یافته و در همه مدارس اجرا گردد.

رسالت

مدیریت سلامت محور در زمینه ارایه خدمت به کودکان، نوجوانان و جوانان در راستای ارتقای کیفیت زندگی این گروه سنی با تاکید بر اقدامات پیشگیرانه منطبق با فرهنگ جامعه و متناسب با جنسیت مورد نظر و مشارکت همه جانبه ایشان ، رسالت مدارس مروج سلامت می باشد.

تعریف

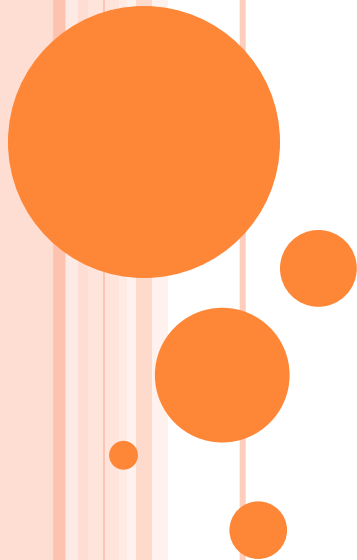
HPS به منزله يك نظام براي ارتقاي سلامت است كه با مشاركت فعالانه اولياء، مربیان و دانش آموزان و با رویکرد توانمند سازي دانش آموزان در زمینه مراقبت از خود، فرهنگ خود مراقبتي و آموزش همسانان و همسالان، منجر به افزایش ظرفيتها و توانمندسازي مردم در مورد سالم زندگي كردن، سالم كار كردن و آموزش با کیفیت خواهد شد.

فواید مدرسه مروج سلامت

پیام روشن مدرسه مروج سلامت این است که:

- ❖ اعتماد به نفس، عزت نفس، ارتباطات و مهارت های ارتباطی برای رفاه و سلامت روان
- ❖ توانمند سازی دانش آموزان جهت اتخاذ تصمیم گیری های مهم در سلامت
- ❖ تشویق دانش آموزان به ورود در تصمیم گیریها
- ❖ ایجاد زمینه یادگیری و تجربه در مدرسه در دانش آموزان برای دستیابی به سلامت کامل
- ❖ ادامه رفتارهای بهداشتی و ارزش های کسب شده در دوران کودکی و نوجوانی در طول زندگی
- ❖ دانش آموزان سالم و تندرست بهتر درس خواهند خواند
- ❖ کاهش غیبت دانش آموزان
- ❖ تاثیر سلامت روان بر روی درس خواندن دانش آموزان
- ❖ دانش آموزان بخشی از خانواده هستند
- ❖ دانش آموزان والدین فردا
- ❖ دانش آموزان اعضای مفید و کارآمد برای جامعه فردا
- ❖ معلمان سالم ، آموختن و تربیت نمودن سالم تر
- ❖ و.....

هدف کلی :

ترویج و استقرار مفاهیم ارتقای سلامت در بین دانش آموزان مدارس کشور از طریق استقرار نظام مدارس مروج سلامت

اهداف اختصاصی :

۱. توانمند سازی دانش آموزان، پرسنل، اولیاء و مربیان در زمینه مفاهیم ارتقای سلامت نوجوانان و جوانان و ساختار مدارس مروج سلامت

۲. ارائه خدمات سلامت در يك مجموعه ادغام یافته و ارتقای شاخصهای آن در سطح کلیه مدارس کشور

۳. طراحی سیستم گردآوری و استفاده از حداقل داده ها برای جمع آوری شاخص ها و طلاعات به منظور پایش، برنامه ریزی، ارزشیابی و رتبه بندی مدارس مروج سلامت در سطوح ملی و منطقه ای

۴. بهبود وضعیت بیماریابی و درمان دانش آموزان مبتلا به اختلالات و مشکلات سلامتی

۵. بهبود الگوهای تغذیه ای دانش آموزان

اهداف اختصاصی :

۶. پیشگیری از رفتارهای مخاطره آمیز سلامت در دانش آموزان

۷. بهبود شرایط فیزیکی و بهداشت محیط مدرسه

۸. افزایش مشارکت دانش آموزان، کارکنان، اولیاء و مربیان در زمینه ارتقای سلامت

نوجوانان و جوانان و جامعه در قالب شکل گیری برنامه داوطلبان سلامت

۹. دستیابی به بهترین مدل و مکانیسم ها برای ایجاد شبکه های ملی و منطقه ای در کشورهای

مدیترانه شرقی براساس شواهد و بهره گیری از تمامی نظریه ها

۱۰. مرور و تبادل اطلاعات حاصل از تجارب و موفقیت های بدست آمده در زمینه مدارس

مروج سلامت در سطوح استانی، ملی و منطقه ای

اصول برنامه :

• برنامه جامع آموزش سلامت

• ارائه خدمات بالینی در مدرسه

• سلامت محیط در مدرسه

• بهبود تغذیه در مدرسه

• ارتقای سلامت کارکنان مدرسه

• تحرک فیزیکی و فعالیت بدنی در مدرسه

• خدمات سلامت روان و مشاوره ای در مدرسه

• مشارکت والدین و جامعه در برنامه های سلامت در مدرسه و شبکه

• داوطلبان سلامت دانش آموزان

اجرای برنامه

مدارس مروج سلامت

چگونه مدرسه مروج سلامت داشته باشیم؟

ارتقاء آگاهی:

- برگزاری جلسات اطلاع رسانی و معرفی برنامه
- تشکیل کمیته
- القا روحیه مشارکتی در بین اعضا مدرسه

برنامه ریزی :

- برگزاری نشست
- ترسیم دورنمای مدارس مروج سلامت
- تدوین برنامه اجرایی

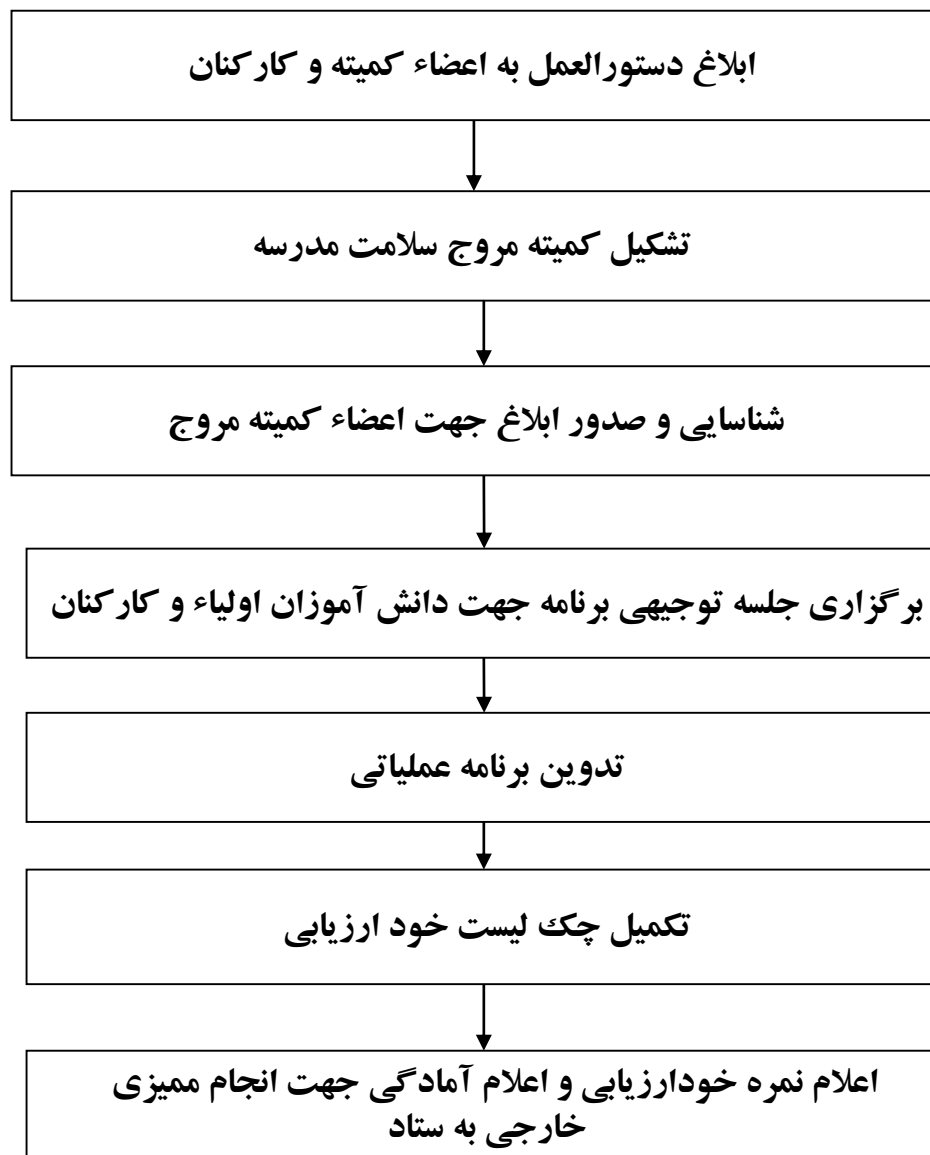
اجرا :

اجرای برنامه با مشخص نمودن اهداف کوتاه مدتی که قابل دستیابی می باشند.

ارزیابی :

- مقوله ای کاملا الزامی ، چه می کنید و به کجا می روید،
- برنامه ریزی برای فعالیت های آینده با استفاده از تجربیات برنامه های قبلی
- شناسایی ضعف ها و قوت های کار ،
- اعلام انتقادات نظرات و نتایج به مدرسه
- ساده ترین کار برای ارزیابی وضع موجود استفاده از چک لیست می باشد.

نمودار جریان فرآیند برنامه مدارس مروج سلامت در مدرسه

نمودار جریان فرآیند برنامه مدارس مروج سلامت در مدرسه

فرآیند ارزیابی و اعطای نشان به مدارس

رتبه بندی	امتیازات	اجزاء ۸ گانه	امتیاز کل	۵۵ درصد امتیاز
مدرسه مروج ۵ ستاره	۱۰۰ تا ۹۱.....	مدیریت	۵	۳
مدرسه مروج سلامت ۴ ستاره	۹۰/۷۵..... تا ۸۲	آموزش سلامت	۱۲	۶
مدرسه مروج سلامت ۳ ستاره	۸۱/۷۵ تا ۷۳.....	خدمات بالینی	۱۶	۹
مدرسه مروج سلامت ۲ ستاره	۷۲/۷۵..... تا ۶۴	بهداشت محیط	۲۱	۱۲
مدرسه مروج سلامت ۱ ستاره	۶۳/۷۵..... تا ۵۵	تغذیه	۱۲	۶
مدرسه بدون ستاره	کمتر از ۵۵.....	تحرک و فعالیت فیزیکی	۵	۳
		سلامت کارکنان	۸	۴
		سلامت روان	۱۱	۶
		مشارکت والدین و دانش آموزان	۱۰	۶

معیار های انتخاب مدارس مجری:

- ❖ مدارس منتخب شهري داراي مراقب/ رابط بهداشت و مدارس روستايي، تحت پوشش بهورز فعال باشند.
- ❖ مدارسي که مدير و کارکنان علاقمند و دلسوز در فعاليت هاي بهداشتي داشته و برخوردار از نمايندگان انجمن اولياء و مربیان فعال، در اولويت مي باشند.
- ❖ مدارس داراي پایگاه تغذیه سالم و اتاق بهداشت باشند.
- ❖ تشکل هاي بهداشتي دانش آموزي (بهداشتياران و پیشگامان) در مدرسه فعال يا قابل سازماندهي و فعال سازي باشد.
- ❖ مدرسه از لحاظ ايمني و وضعيت بهداشت محيط (بویژه سرويس هاي بهداشتي و آبخوريها) مناسب و استاندارد بوده و کپسول اطفاء حريق و جعبه کم کهاي اوليه در مدرسه موجود باشد.
- ❖ در صورت امکان مدارس منتخب داراي خدمتگزار يا سرايدار موظف باشند.
- ❖ مدارس مجري از مشاور تمام وقت يا نيمه وقت برخوردار باشند.

موارد اثر بخش در برنامه مدارس مروج سلامت

❖ پشتیبانی مسولین و هیئت مدیره مدرسه و همچنین حمایت جامعه

❖ تعیین کمیته کاری یا هماهنگ کننده برای نظارت بر اجرا

❖ داشتن برنامه های منطقه ای متناسب با الگوی کشوری

❖ ارزیابی، به روز آوری اطلاعات و تنظیم برنامه عملیاتی و ثبت مسائل و مشکلات

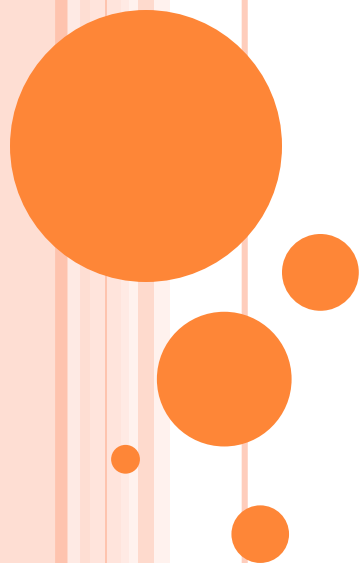
❖ منابع انسانی: تشکیل شبکه ذی نفعان علاقمند، متعهد و مطلع در امر آموزش

❖ منابع مادی: منابع مختلفی که نیاز به هزینه فراوان هم ندارند

❖ فعالیت های آموزشی: در مراحل اولیه برگزاری کارگاه هایی برای معرفی برنامه

ساختار و گردش کمیته های

مدارس مروج سلامت

ساختار و وظایف کمیته های مدارس مروج سلامت مدرسه

کمیته سلامت مدرسه مرکب از:

- مدیر مدرسه یا معاون اجرایی مدرسه (رئیس کمیته)
- مربی بهداشت یا رابط بهداشت مدرسه (دبیر)
- مراقب پرورشی مدرسه
- نمایندگان معلمان مدرسه
- منتخب داوطلبان سلامت
- نمایندگان دانش آموزان یا شورای دانش آموزی مدرسه
- مسئول بوفه و تهیه و توزیع مواد غذایی
- نماینده شوراهای محلی
- نماینده انجمن اولیا و مربیان
- رئیس یا نماینده مرکز بهداشتی درمانی که مدرسه را تحت پوشش دارد

ساختار و وظایف کمیته های مدارس مروج سلامت مدرسه

❖ تدوین و تعهد خط مشی سلامت مدرسه توسط مدیر مدرسه و نصب آن در محل های قابل دید در مدرسه

❖ برآورد و پیگیری تامین منابع آموزشی

❖ برآورد نیاز های بهداشتی مدرسه

❖ کمک به تعیین موضوعات بهداشتی که برای مدرسه از اولویت برخوردارند

❖ برآورد هزینه های سالانه

❖ ارتباط با شوراهای محلی و سایر افراد جامعه همکاری در جهت جلب مشارکت جامعه

❖ بررسی مشکلات موجود و برنامه ریزی برای رفع آنها در سطح مدرسه

ساختار و وظایف کمیته های مدارس مروج سلامت مدرسه

- ❖ تصمیم گیری در مورد روشی که رهبران جامعه و دولت می توانند از آن طریق مدارس را به مکان های سالم تر و امن تر مبدل سازند، مانند ساختن توالت های بهداشتی، کاهش تردد وسایل نقلیه در جاده ها و خیابان های مجاورمدرسه، جمع آوری زباله ها و برطرف کردن سایر آلودگی ها
- ❖ - بررسی مشکلات بهداشتی موجود در سطح محله و برنامه ریزی برای رفع آنها از طریق جلب مشارکت جامعه
- ❖ - ارائه پیشنهاد برای بازنگری و تولید منابع و محتوای آموزشی
- ❖ - برنامه ریزی فعالیت های داوطلبانه
- ❖ - تشکیل تیم ممیزی داخلی مدرسه متشکل از مراقب سلامت/ رابط بهداشت مدرسه، نماینده معلمان و کارکنان،
نماینده اولیاء دانش آموزان و نماینده دانش آموزان

ساختار و وظایف کمیته های مدارس مروج سلامت مدرسه

- ❖ یک نفر از افراد تیم باید به عنوان سرممیز انتخاب شود
- ❖ کلیه اعضا تیم باید از طرف مدیر مدرسه ابلاغ داشته باشند
- ❖ برنامه ریزی برای انجام دوره ای ممیزی داخلی
- ❖ همکاری با ممیزان خارجی
- ❖ نظارت بر اجرای برنامه های ارایه خدمات و مراقبت های سلامت و آموزش سلامت در سطح مدرسه
- ❖ برگزاری نمایشگاه، بسیج، مسابقات، نمایش و... با موضوعات سلامت و طراحی دوره های آموزشی و تفریحی در سطح مدرسه
- ❖ برنامه ریزی برای مشارکت داوطلبان در برنامه های ملی و محلی سلامت
- ❖ کمک به افزایش ارتباط بین مدرسه و برنامه های مراکز بهداشتی، درمانی

ساختار و وظایف کمیته های مدارس مروج سلامت مدرسه

- ❖ نظارت بر اجرای برنامه مراقبت های سلامت کارکنان
- ❖ همکاری و پیگیری رفع مشکلات ایمنی، سلامت محیط و نواقص مشاهده شده در مدارس از طریق کمیته های شهرستانی
- ❖ برداشتن گام هایی به منظور ارتقای ایمنی و امنیت مدرسه مانند نرده کشی و تعیین انتظامات
- ❖ تهیه گزارش و تشویق اعضا به ادامه کار
- ❖ ارسال گزارش جلسات به سطح بالاتر
- ❖ انجام سایر اموری که بر حسب مورد از طرف کمیته شهرستانی اعلام می گردد

زمان اجرای کمیته ها:

- کمیته های استانی هر ۳ ماه یکبار (حداقل ۴ بار)
- کمیته های شهرستانی هر ۲ ماه یکبار (حداقل ۶ بار)
- کمیته های مدرسه هر ماه یکبار (حداقل ۹ بار)

ساختار و وظایف کمیته های مدارس مروج سلامت شهرستان

کمیته ای مرکب از دینفعان :

در اداره آموزش و پرورش

- معاون پرورشی و تربیت بدنی یا نماینده تام الاختیار ایشان (دبیر کمیته)
- معاون آموزشی یا نماینده تام الاختیار ایشان
- رئیس گروه سلامت
- رئیس گروه تربیت بدنی
- کارشناس مسوول انجمن اولیا و مربیان
- کارشناس مسوول سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس

در شبکه بهداشت و درمان شهرستان

- معاون بهداشتی یا نماینده تام الاختیار ایشان (رئیس کمیته)
- کارشناس مسوول سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس
- کارشناس مسوول آموزش سلامت
- کارشناس مسوول سلامت محیط و کار

ذی نفعان خارجی

- مسوولین فرمانداری
- شورای تامین بهداشت شهرستان
- مسوولین کانون های فرهنگی، هنری مساجد، شهرداری و .....

ساختار و وظایف کمیته های مدارس مروج سلامت شهرستان

وظایف کمیته شهرستانی

- ❖ نیاز سنجی و تعیین امکانات و مشکلات موجود در سطح شهرستان
- ❖ اخذ سیاست ها، برنامه ها و دستورالعمل ها از کمیته استانی و ابلاغ به کمیته های مدارس
- ❖ اخذ نقطه نظرات و باز خوردها از کمیته های مدارس و ارائه پیشنهاد ها و نظرات به کمیته استانی
- ❖ تعیین مدارس مجری در سطح شهرستان
- ❖ برآورد هزینه ها در سطح شهرستان
- ❖ بررسی مشکلات موجود و برنامه ریزی برای رفع آنها در سطح شهرستان
- ❖ طراحی و اجرای برنامه های آموزشی و تفریحی در سطح شهرستان
- ❖ مشارکت در بازنگری و تدوین شرح وظایف و آیین نامه اجرایی مدارس مجری برنامه و ضوابط اعطای نشان
- ❖ برنامه ریزی و اجرای دوره ها و کارگاه های آموزشی در سطح شهرستان و در صورت نیاز اجرای آموزش ها برای کمیته های مدارس

ساختار و وظایف کمیته های مدارس مروج سلامت شهرستان

- ❖ تشکیل تیم ممیزی خارجی (اعضای تیم ممیزی خارجی عبارتند از کارشناسان مرکز بهداشت شهرستان شامل: کارشناسان سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس- آموزش سلامت- بهبود تغذیه- سلامت محیط و کار- میانسالان- مرکز مدیریت بیماری ها که بنا به نیاز و صلاحدید کمیته شهرستانی قابل تغییر می باشد)
- ❖ پایش و ارزشیابی مدارس مجری طرح (ممیزی خارجی) و اعلام رتبه مدارس به کمیته استانی
- ❖ هدایت، نظارت و پایش و ارزشیابی برنامه در سطح شهرستان
- ❖ نظارت بر حسن اجرای برنامه در سطح مدارس و در صورت نیاز ارائه مشاوره های فنی به مدارس مجری برنامه
- ❖ همکاری و پیگیری رفع مشکلات ایمنی، سلامت محیط و نواقص مشاهده شده در مدارس از طریق مرکز بهداشت و اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس شهرستان
- ❖ ارسال گزارش جلسات و عملکرد به سطح بالاتر
- ❖ انجام سایر اموری که بر حسب مورد از طرف کمیته استانی اعلام می گردد.

آشنایی با برخی از مستندات

پرونده سلامت مدرسه

شناسنامه سلامت

دانش آموزان

برنامه عملیاتی

برنامه عملیاتی سال تحصیلی ..... مدرسه مروج سلامت .....

اطلاعات عمومی مدرسه :

منطقه : شهری روستایی عشایر

مقطع تحصیلی : ابتدایی راهنمایی دبیرستان

نوع مدرسه : دولتی غیر انتفاعی غیر با ذکر نام

تعداد دانش آموزان : ..... تعداد کارکنان : معلمین ..... سایر کارکنان : .....

مساحت مدرسه : ..... مساحت فضای آموزشی : .....

تعداد دانش آموزان به تفکیک پایه تحصیلی :

اول : ..... دوم : ..... سوم : ..... چهارم : ..... پنجم : .....

ششم : .....

تعداد کلاس ها به تفکیک پایه تحصیلی :

اول : ..... دوم : ..... سوم : ..... چهارم : ..... پنجم : .....

ششم : .....

برنامه عملیاتی

مراقبت بهداشت : دارد ندارد

مشاور: دارد ندارد

خدمتگزار : دارد ندارد

اتاق بهداشت : دارد ندارد

اتاق ورزش : دارد ندارد

مراکز فرهنگی ، اجتماعی ، مذهبی در اطراف مدرسه :

شبکه داوطلبان سلامت فعال : دارد ندارد

وسایل کمک آموزشی :

تجهیزات اتاق بهداشت : کامل ناقص

در صورت داشتن نواقص ذکر گردد :

اسامی اعضای تیم مروج سلامت (مشارکت کننده در ارتقاء سلامت مدرسه) :

اولیاء :

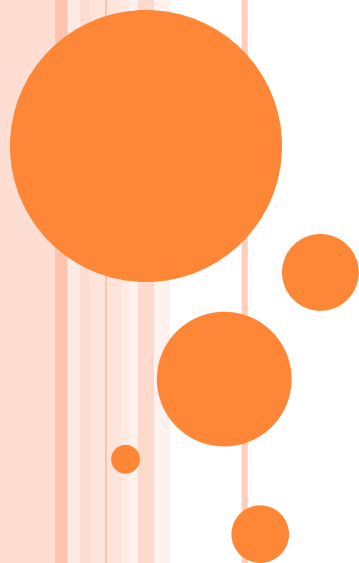
مربیان :

دانش آموزان :

معلمین :

سایر کارکنان :

شوراهای محلی :

برنامه عملیاتی

تعداد دانش آموزانی که به طور فعال در برنامه های درج سلامت همکاری دارند به تفکیک پایه تحصیلی :
اول : ..... دوم : ..... سوم : ..... چهارم : ..... پنجم : ..... ششم : .....

مشکلات عمده در منطقه :

صاحبان فرآیند :

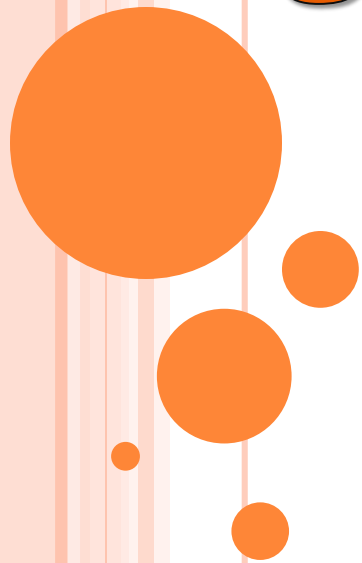
هدف کلی :

اهداف اختصاصی

۱- مدیریت	۲- آموزش سلامت	۳- خدمات بالینی	۴- سلامت محیط
۵- تغذیه	۶- تحرک فیزیکی	۷- سلامت کارکنان	۸- سلامت روان
۹- مشارکت			

چک لیست های ممیزی خارجی

قسمت اول ((مدیریت))

- سوال ۱- بررسی مستندات درج شده در صفحات ۱۰ و ۱۱ دستورالعمل ((مدارس مروج سلامت)) که جزء اسناد مدرسه باید موجود باشد. این مستندات شامل ۲۴ مورد می باشد. (توضیحات نحوه بررسی ۲۴ مورد مستند و اختصاص نمرات آن در صفحه آخر این مجموعه گنجانده شده است.) (۱ امتیاز)
- سوال ۲- تعداد ۶ صورتجلسه کمیته سلامت مدارس تا پایان سال تحصیلی موجود بوده و شرکت تمامی اعضا در جلسه الزامی می باشد. (حداقل ۸ نفر). برگزاری ۶ جلسه با حضور اعضا نیم نمره اختصاص خواهد یافت. (۵/۱ امتیاز)
- سوال ۳- مصوبات جلسات فوق الذکر بررسی و در صورت پیگیری و محقق شدن ۸۰ درصد مصوبات نمره کامل لحاظ گردد. (۵/۱ امتیاز)
- سوال ۴- فرمت برنامه عملیاتی مدارس مروج سلامت در آخر همین دستورالعمل موجود بوده و می بایست ابتدای سال تکمیل و بر اساس برنامه عملیاتی فعالیتها صورت گرفته باشد. (۵/۱ امتیاز)
- سوال ۵- ارائه مستندات لازم جهت مکاتبات انجام شده با آموزش و پرورش و سایر ارگانها در خصوص جلب حمایت‌های مالی و اجرایی برای رفع مشکلات مشاهده شده. (۵/۱ امتیاز)

مدارک و مستندات لازم در مدرسه مروج سلامت

۱. دستورالعمل اجرایی مدرسه مروج سلامت
۲. برنامه مدون آموزشی براساس نیازسنجی ویژه دانش آموزان، کارکنان و اولیاء
۳. پرونده سلامت مدرسه
۴. آیین نامه بهداشت محیط و ایمنی مدرسه
۵. دستورالعمل پایگاه تغذیه سالم
۶. دفتر معاینات دانش آموزان
۷. شناسنامه سلامت دانش موزان
۸. شناسنامه سلامت کارکنان
۹. برنامه حضور و فعالیت های مشاورروانی اجتماعی
۱۰. دفتر ثبت وقایع روزانه و گزارشات
۱۱. جدول فعالیت های فوق برنامه
۱۲. دفتر گزارش روزانه فعالیت های بهداشتی

مدارک و مستندات لازم در مدرسه مروج سلامت

- ۱۳ . منابع آموزشی مورد نیاز
- ۱۴ . چک لیست ارزیابی مدرسه مروج سلامت
- ۱۵ . فرم های خود ارزیابی مدرسه
- ۱۶ . فرم صورت جلسات شوراي بهداشتي
- ۱۷ . آمار داوطلبین سلامت دانش آموزي (بهداشتياران و پيشگامان)
- ۱۸ . گزارش فعالیت های داوطلبین
- ۱۹ . فرم های گزارش موارد بیماری
- ۲۰ . فرم و دستورالعمل تکمیل فرم گزارش حوادث
- ۲۱ . برنامه آموزشی و مراقبت کارکنان
- ۲۲ . برنامه های جلب مشارکت
- ۲۳ . نقشه موقعیت مدرسه با توجه به مراکز بهداشتی- درمانی، مراکز فرهنگی، مراکز ورزشی، موقعیت های خطرناک و...
- ۲۴ . فهرست اسامی تیم سلامت مدرسه و گزارش فعالیت های آن

قسمت دوم ((آموزش سلامت))

- سوال ۱- اختصاص تابلو جهت فعالیتهای مدرسه مروج سلامت و نصب آن در مکان مناسب و محل دید. (۱ امتیاز)
- سوال ۲- موجود بودن نشان مدرسه مروج سلامت. ((این نشان در سال اول فعالیت مدرسه بعنوان مروج سلامت تحویل گردیده است)). (۱ امتیاز)
- سوال ۳- وجود مراقب بهداشت در مدرسه و پیگیری فعالیتهای آموزشی توسط ایشان. (۱ امتیاز)
- سوال ۴- پرسیدن سوال از دانش آموزان کارکنان و معلمان و بررسی اینکه آیا دانش آموزان و معلمان از مروج سلامت بودن مدرسه خود اطلاع دارند. همچنین در قسمت فرم ثبت اطلاعات آموزشی دفتر ثبت وقایع روزانه و گزارشات برای هر گروه هدف آموزش ها جداگانه ثبت شده باشد. (۲ امتیاز)

قسمت دوم ((آموزش سلامت))

- سوال ۵- جهت هریک از اجزای هشتگانه که پمفلت پوستر تراکت سی دی آموزشی و... موجود باشد ۰.۲۵ / امتیاز تعلق میگیرد. (۲ امتیاز)
- سوال ۶- در صورت توزیع مطالب آموزشی جهت هریک از اجزای هشتگانه ۰.۲۵ / امتیاز تعلق میگیرد. (۲ امتیاز)
- سوال ۷- ارائه گزارشات مصور از برگزاری مراسمات در مناسبت‌هایی چون هفته سلامت ، بهداشت روان و... (۱ امتیاز)
- سوال ۸- فرم آموزشی داخل پرونده سلامت مدارس بررسی گردد، یک نمره جهت موضوع های آموزشی و یک نمره جهت بکاربردن شیوه های متنوع آموزشی از قبیل بحث گروهی، بارش افکار، نمایش فیلم، داستان نیمه تمام ، ایفای نقش و...

قسمت سوم : خدمات بالینی

سوال ۱- با توجه به استانداردهای ذکر شده در دستورالعمل توسط بهداشت محیط تکمیل گردد.

سوال ۲- حضور مراقب سلامت یا رابط بهداشت در مدرسه

سوال ۳- بررسی مستندات واکسیناسیون

جهت سوال ۴ و ۵ بررسی شناسنامه سلامت

سوال ۷- بررسی فرم موارد نیازمند ارجاع در پرونده سلامت مدارس.

سوال ۸- ثبت نتیجه ارجاعات.

سوال ۹- بررسی پرونده سلامت مدارس.

سوال ۱۰- بازدید جعبه کمکهای اولیه.

۱۱- وجود گواهینامه آموزش کمک های اولیه یک نفر از کارکنان آموزش دیده ۰,۵ نمره و آموزش

کمک های اولیه کاربردی از قبیل سوختگی سطح اول ، گزیدگیها و ..... به دانش آموزان ۰,۵ نمره

قسمت ششم: تحرک فیزیکی

- سوال ۱- زنگ ورزش مدرسه به دروس دیگر اختصاص داده نشود. سوال از مربی ورزش مدرسه.
- سوال ۲- بررسی مستندات در خصوص برگزاری برنامه آموزشی با موضوع اهمیت و مزایای ورزش و تحرک بدنی ، معایب بی تحرکی و ورزش نکردن جهت دانش آموزان معلمین و اولیا.(صورتجلسه و یا ثبت در فرم ثبت فعالیتهای آموزشی)
- ۳- برگزاری اردوهای هدفمند با آموزش اهمیت ورزش و تحرک در طول برگزاری اردو.
- ۴- هیچ گاه ورزش صبحگاهی کنسل نشده باشد و در روزهای سرد و برفی نرمش در اولین کلاس صبحگاه توسط معلم انجام گردد.پرسیدن از دانش آموزان ۵,۰ نمره و حضور معلمین در ورزش صبحگاهی ۵,۰ امتیاز.
- ۵- کامل بودن امکانات و تجهیزات ورزشی.

قسمت هفتم: ارتقای سلامت کارکنان

- سوال ۱- انجام معاینات و تکمیل پرونده سلامت کارکنان در قالب طرح سبا و سما
- سوال ۲- انجام معاینات پزشکی و غیر پزشکی
- سوال ۳- ارجاع موارد نیازمند ارجاع
- سوال ۴- پیگیری موارد ارجاع شده و ثبت نتایج پیگیری
- سوال ۵- داشتن برنامه های انگیزشی برای معلمان و کارکنان از قبیل برگزاری اردو ، مسابقات ورزشی ، استخر و.....
- سوال ۶- شرکت در دوره های آموزشی ضمن خدمت، هماهنگی با اداره آموزش و پرورش جهت برگزاری جلسات.

قسمت هشتم: سلامت روان

- سوال ۱- حضور تمام وقت یا نیمه وقت مشاور در مدرسه.
- سوال ۲- برگزاری اردو با هدف آموزش سلامت روان از قبیل نحوه شاد زیستن ، خانواده شاد ، مهارتهای زندگی و...
- سوال ۳- بررسی مستندات مهارتهای ده گانه و مهارتهای زندگی.
- سوال ۴- بررسی مستندات در زمینه آموزش مهارتهای فرزند پروری جهت اولیا.
- سوال ۵- دانش آموزان در معرض خطر آسیب های اجتماعی از قبیل بچه های طلاق ، دانش آموزان تک والد ، بزهکاران اجتماعی ، زندگی با غیر از والدین ، والدین زندان رفته ، اعتیاد والدین و ... می باشد که می بایست شناسایی شده باشند.
- سوال ۶- مستندات مربوط به مداخلات صورت پذیرفته در خصوص دانش آموزان در معرض آسیب های اجتماعی.
- سوال ۷- شناسایی دانش آموزان دارای اختلالاتی مانند پر خاشگری ، ناخن جویدن ، فرار از مدرسه، بیش فعالی، صرع اضطراب وسواس و.. و ارجاع آنها و پیگیری موارد ارجاع شده.
- سوال ۸- پرسش نا محسوس در خصوص عدم انجام تنبیهات جسمی و روانی دانش آموزان و طرح توسط مدیر مدرسه در جلسه شورای دبیران (مصوبه صورت جلسه).

قسمت نهم : مشارکت والدین و جامعه

- سوال ۱- بررسی دفتر انجمن اولیا و پیگیری مصوبات در خصوص بهداشت و سلامت.
- سوال ۲- تهیه لیست خیرین و انجمن محله ها و مشخص نمودن نوع حمایت‌های بخش‌های مختلف.
- سوال ۳- مطرح نمودن اهمیت سلامت در مساجد، جلب مشارکت شورای محله، آموزش به خانواده های دانش آموزان .
- سوال ۴- تیم های بهداشتیاران شامل :۱-بهداشتیاران کلاس :به تعداد کلاسهای مدرسه ۲-بهداشتیاران روان :به اعضای هر ۱۰۰ دانش آموز یک نفر.۳-بهداشتیار محیط: به اعضای هر ۱۰۰ دانش آموز یک نفر ۴- بهداشتیاران تغذیه : به اعضای هر ۱۰۰ دانش آموز یک نفر ۵-بهداشتیاران آموزشی: به اعضای هر ۱۰۰ دانش آموز یک نفر
- ۶- بهداشتیاران تحرک و ورزش : به اعضای هر ۱۰۰ دانش آموز یک نفر

قسمت نهم : مشارکت والدین و جامعه

○ سوال ۵- ارائه گزارش کار از برگزاری کلاس های آموزشی ، توزیع جوایز .

○ سوال ۶- لیست اسامی داوطلبین سلامت و فعالیتهای آنان از قبیل ارائه

کنفرانس مقاله و...

○ سوال ۷- در مراسم صبحگاه و یا کلاس درس دانش آموزانی که اجرای تحقیق

و سایر مطالب آموزشی داشته اند به همسالان خود آموزش داده باشند.

○ سوال ۸- بررسی دفتر شورای دانش آموزی که در صورتجلسات آنها مصوبات

بهداشتی موجود باشد.

پوستر و نشان مدارس مروج سلامت

عناوین امکانات مدارس مروج سلامت

- ۱- فرم فعالیت های اجرایی راه اندازی و توسعه مدارس مروج سلامت کشور
- ۲- فرم گزارش
- ۳- فرم ثبت مشکلات نواقص ممیزی
- ۴- فرم ثبت مشکلات و نواقص ممیزی
- ۵- برنامه جامع آموزش سلامت در مدارس مروج سلامت
- ۶- پرونده سلامت مدرسه
- ۷- فرم چک لیست خودارزیابی و گزارش فعالیت های مدارس مروج سلامت
- ۸- دستورالعمل اجرایی مدارس مروج سلامت
- ۹- دستورالعمل اجرایی مدارس مروج سلامت
- ۱۰- دستورالعمل تکمیل شناسنامه سلامت
- ۱۱- دستورالعمل تکمیل پرونده مروج سلامت
- ۱۲- کتاب دستورالعمل اجرایی مدرسه مروج سلامت
- ۱۳- مدرسه مروج سلامت

